

Parlamenti Szemle

Az Országgyűlés tegnap ülésein a képviselők, pártállásuktól függetlenül, egyetértettek abban, hogy a nemzeti ellenállási mozgalomban és a náciizmus elleni harcban szerzett érdemekért járó nyugdíj-kiegészítést az érintettek pótlékként kapják. Balogh Gábor (KDNP) üdvözölte, hogy a Parlament megpróbálja politikamentesen tenni a társadalombiztosítást. Schiffer János (MSZP) javasolta, hogy ne a kitüntettettek kényszerítsék méltánytalan öngazdálkodásra, a felülvizsgálatot végezzék el a hivatalok.

A képviselők ezután megkezdtek az állami népegészségügyi és tisztiorvosi szolgálatról szóló törvényjavaslat részletes vitáját. A szociális bizottság előadója, Pusztai Erzsébet (MDF) elmondta: a bizottság nem támogatta azokat a módosításokat, amelyek a tisztiorvosi szolgálat helyett a helyi önkormányzatokra testáltak volna nagyobb feladatokat. A testület tagjainak többsége szerint a most megalakult önkormányzatok még nem tartanak ott a feladatok súlyának elbírálásában, hogy a megoldandó kérdéseket „a kezükbe lehetne adni”.

Az ellenzéki képviselők nem tartották helyesnek azt a törekvést, amely centralizálni igyekszik a szervezet tevékenységét. Elfogadhatatlannak ítélték azt a szándékot, hogy a szolgálat „rátelepedjék” az önkormányzatokra, átvéve tőlük népjólé-

ti-igazgatási, egészségnevelési feladatokat.

Kocsenda Antal (FKGP) úgy vélte, hogy az Országgyűlésnek e javaslatot megelőzően az egészségügyi törvényről kellett volna tárgyalnia, abban a jogszabályban kijelölve a tisztiorvosok helyét, szerepét, feladatkörét. A mindössze hat képviselőt megszóllaltató vitát az előző Dornbach Alajos berekesztette. A plénum szerdán hoz határozatot.

Következő napirendi pontként a társadalmi szervezetek 1991. évi költségvetési támogatásáról szóló országgyűlési határozatot tárgyalták a képviselők.

Mint a részletes vitából kiderült: csupán 176 szervezet kaphat támogatást, jöllehet több mint négyszázán kértek kisebb-nagyobb összegeket működésükhöz. Számszerűen foglalkoztak hozzájárulásukban az elmúlt évtizedekben hátrányt szenvedettek társadalmi szervezetek támogatásával, mégpedig nagyobb összegű támogatást igényelve ezek számára. Elsősorban a Politikai Foglyok Országos Szövetsége jelenleg 1 millió forintban megjelölt támogatási keretnek felelősséget indítványozták, de felvetődött a Történelmi Igazságtétel Bizottsága is e vonatkozásban. Ugyanakkor volt, aki a mintegy 150 ezer főnyi hadirokkant érdekvédelmét ellátó szervezet számára kért nagyobb anyagi patronálást.

Védővámok kellenek

Már április közepére elkészülnek azok a részletes ágazati elképzelések, amelyek alapján általánosan a kormányzat által most kidolgozott gazdasági program megvalósításához — mondotta Kupa Mihály pénzügyminiszter a Magyar Gazdasági Kamara ügyvezető elnökségi ülésén. Hangsúlyozta: ma alapvető feszültség tapasztalható a magyar gazdaságban. Az egyik a tulajdonviszonyok miatti rendezetlenség következtében előállt késlekedés, a másik az érdekegyeztetés hiánya. Ez utóbbi olyan károkat okozhat, amelyek hatását ma alig lehet lemnerni.

A pénzügyminiszter egyetértett azzal, hogy egy új,

egységes, a magyar ipari védővámrendszerrel kell véget vetni a magyar iparvállalatok többszörösen hátrányos helyzetének. A pénzügyminiszter egyébként — a konzultáció során — a legfontosabb inflációs tényezőnek a jelenlegi bérhelyzetet ítélte; a béralku rendszerének kialakítása ezért halaszthatatlan — hangsúlyozta. Egyetértett azzal is, hogy a magyar gazdaság sürgősen rendezendő problémája a kelet-európai kereskedelem jövője. Kupa Mihály bejelentette, hogy a tárgyalások meggyorsítására, a kapcsolatok valamiféle rendezésére a hónap végén Moszkvába utazik.

Parlamentközi bizottság

Az Európa Parlament meghívására a múlt héten Strassbourghban járt magyar parlamenti delegáció kezdeményezte, hogy az Európa Parlament és a Magyar Országgyűlés 10–10 képviselő részvételével hozzon létre parlamentközi bizottságot. Szorgalmazta továbbá, hogy a magyar képviselők már 1992. január 1-je, azaz a társult taggá válás előtt vehessenek részt az Európa Parlament bizottsági ülésein. A két fél emellett megállapodott az információk közös cseréjében — összegezte tárgyalásaik eredményét Hörcsik Richárd, a nyolctagú magyar delegáció vezetője

hétfőn a Parlamentben tartott sajtótájékoztató.

Beszámolt arról, hogy a delegáció — amelyet fogadott az Európa Parlament elnöke is — számos érdemi tárgyalást folytatott a Parlament különböző bizottságaival, kiváltképp a Magyarországgal foglalkozó úgynevezett Habsburg-bizottsággal. A megbeszélésekből kitűnt: Magyarország jószerevével teljesítette az Európa Parlament teljes jogú taggá válásához szükséges politikai feltételeket, viszont számos tennivalója van a gazdasági feltételek teljesítése — így a piacgazdaság kiépítése — terén.

„Háromoldalú” kerekasztal

Tegnap délelőtti tartotta alakuló ülését Szegeden a Csongrád Megyei Munkaügyi Tanács, melynek tagjai a megyei és a megyei jogú városi önkormányzatok, a munkavállalók valamint a munkáltatók érdekképviselői szervezeteinek 3-3 fős tárgyalócsoportjai. A tanács véleményét alkotóhat, ajánlhat, illetve dönthet. Döntése azokban a kérdésekben jogosult, amelyeket a Foglalkoztatási Törvény, és más jogszabályok a hatáskörébe utalnak.

A tárgyalócsoportok egy-egy szavazattal rendelkeznek. Szavazáskor az egy mellette és két tartózkodás

nem jelent konszenzust. Egy tartózkodás a konszenzus létrejöttét nem akadályozza meg, azaz két igen és egy tartózkodás a javaslat elfogadását, két nem és egy tartózkodás a javaslat elvetését jelenti. A tárgyalócsoport állandó és eseti jelleggel kijelölt tagjainak mandátumát, a személyek állandó, vagy az adott napirendi pont tárgyalására érvényes felhatalmazását szükség esetén a tárgyalócsoport soros ügyvivője igazolja. A tanács működéséhez szükséges tárgyi feltételeket a Csongrád Megyei Munkaügyi Központ biztosítja.

K. A.

Harcok Irakban

A teheráni rádió iraki menekültekre hivatkozva jelentette, hogy a Bagdadtól délre fekvő Kut városban hétfőn folytatódott a harcok. A menekültek szerint a kormánycsapatok elvesztették az ellenőrzést az iráni határ mellett fekvő Kut környéki települések fölött.

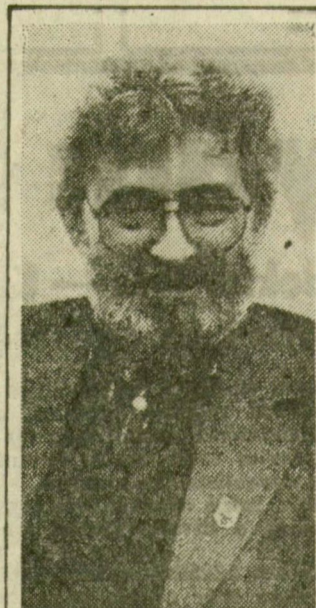
Hasszán Al-Nakib, az iraki hadsereg volt tábornoka, most ellenzéki vezető, hétfőn azt mondta, hogy kormánykatonák tízezrei csatlakoztak a Szaddám Huszein ellenes erőkhöz. Egy kurd ellenzéki vezető idézte az iráni televízió vasárnap azt jelentette, hogy az iraki Kurdisztánban 100 000 kormánykatonát állt át a felkelőkhöz.

A teheráni rádió hétfői jelentése szerint az iraki zavargások kezdete óta a dél-iraki Nadzsaf és Kerbala városokban elesettek száma 12 000 és 16 000 között van. Az iraki ellenállás három iráni számúzetésben élő vallási vezetője hétfőn egy vallási dekrétumban kijelentette, hogy vallási tilalom alá esik majdnem minden olyan parancs teljesítése, amelyet a Baath-párti hadsereg a lakosság bombázására és tömeges legyilkolására kap. A három ajatollah felszólította az iraki haderőket, hogy csatlakozzanak a Szaddám Huszein elleni harcokhoz.

Irak stratégiai élelmiszerkészleteit a kormányellenes felkelés során kifosztották vagy elpusztították, ami által még súlyosabbá váltak az ENSZ kereskedelmi embargója okozta problémák — jelentették hétfőn Mohammed Mehdi Szalem, iraki kereskedelmi miniszterre hivatkozva az iraki kormány ellenőrzése alá tartozó lapok. A hétfői jordániai lapok bírálták az ENSZ-t, amiért késlekedik a gazdasági embargó feloldásával, és azzal vádolták Washington, hogy ki akarja éhezteni az irakiakat.

Szegedi szenátorok

Koha Róbert

Negyvennyolc éves, nő, két leánygyermek atyja. Mérnök, jelenleg az MDF területi irodáját vezeti. Pártlistán lett képviselő. A fűszeres, magyaros ételeket kivéve mindent szeret. Ha hozzájárul, ingyenfalatnak számít asztalán az osztriga. Szívesen és sokat olvas. A közgyűlés közbiztonsági tanácsnoka.

meg kell szabadítani a nem rendőrségi feladatoktól, s így azt végezhetné, ami valóban a dolga: a bűnmegelőzés és -űldözés. A fontossági sorrend: első a külterületi járőrözés megszervezése. Az önkormányzat négy-öt járőrkocsit üzemeltetne, a sofőr mellé a rendőri személyzetet a rendőrkapitány biztosítja. Ez a törvényszerűség és az intézkedési jogra jelentene garanciát. Utóbbi az amatőr szervezetek (önvédelmi cso-

portok) nem kaphják meg. Szűrkülettől hajnalig a külvárosokban, a csatolt községekben, a panelnegyedekben tartanak állandó szolgálatot. Visszatartó hatás ez, lehetővé teszi a gyors operatív beavatkozást, amellyel a polgárok biztonságérzetét nagymértékben erősíti. Másodszor a közterület rendjét kell biztosítani a közterület-felügyelet munkáját átszervezni, s hatékonyra tenni, a tilosban parkoló járműveket elszállítani, s figyelőszolgálatokat felállítani. Sokat várok a Szeged közbiztonságáért alapítványtól: a város, a rendőrtisztképző iskola, és magánszemélyek hozzuk létre.

— Hozzuk?

— Igen, többek között én is. Személyes meggyőződés, hogy a lakosság a gazdasági problémákat sokkal könnyebben tudja átvészelni, ha a közbiztonság megfelelő.

— Mikor lesz megfelelő? A közvélemény a határidőket hiányolja.

— A 28-i közgyűlés elé terjeszttem a programomat. Ha elfogadja, azonnal megteszem az első lépéseket, s elkezdem a szervezést. Az emberek szemléletét is szeretném megváltoztatni: a civilizációs elidegenedést csökkenteni, megszüntetni. Szomszédok, utcán a járókelők: vegyük észre egymást, próbáljunk segíteni, ahol tudunk. Ne tekintünk bocsánatos bűnnek látszatra kis dolgokat, például a valutázást. A rendőrségnek nagy tragédiája, hogy a szervezet összemosódik a politikai rendőrséggel, s társadalmi presztízst veszít. Ez vissza kell szereznie. Olyan közbiztonságot szándékozunk elérni, amely Szegedet európai városá teszi.

(ódor)

Rádiótelex

SZOVJET LETARTÓZTATÁS. Szovjet katonák hétfő hajnalban letartóztatták, majd — minden jel szerint moszkvai közbelépést követően — a nap folyamán szabadon engedték a litván védelmi minisztert. Audrius Butkevicius az OMON nevű, különleges rendeltetésű szovjet belügyi egység egyik alakulata a gépkocsijából hurcolta el éjféli után, Vilnius központjában. Az incidens kapcsán a litván kormány miniszterelnök-helyettese lépett érintkezésbe az OMON helyi illetékeseivel. A litván kormány egy szóvivője a Reuter brit hírügynökségnek elmondta: a „feketesapkások” illegális fegyverbirtoklás gyanúja címén tartóztatták le a litván védelmi minisztert. Utólag azt állították, hogy a miniszter autóját az egység „véletlenszerűen” állította meg. Butkeviciust végül is hétfőn délen, 12 óra fogva tartás után engedték el.

MILOSEVICS VÁDOL. Belgrádban hétfőn összeült a szerb parlament, hogy megvitassa a koszovói államelnökségi tag lemondásáról szóló javaslatot és a koszovói elnökség megszüntetéséről szóló törvényjavaslatot. Szlobodan Milosevics szerb elnök már szombaton közölte, hogy indítványozni fogja Riza Szapundzsiu leváltását, mert az a szövetségi elnökség pénteki ülésén a rendkívüli állapot bevezetését ellen szavazott, szemben Szerbia álláspontjával. A leváltásra irányuló javaslat szerint Szapundzsiu „nyíltan pártfogolja a szeparatista erőket”. A szerb parlament hétfő helyett szerdán vitatja meg Boriszav Jovic elnök lemondását. Jovic lemondását a szerb parlamentnek kell elfogadnia, mivel az elnökségben ennek javaslatára lett tag, majd a rotáció szabályainak megfelelően elnökségi elnök.

LE PEN FIZET. Súlyos pénzbüntetésre ítélte egy versailles-i másodfokú bíróság a francia szélsőjobb oldali Nemzeti Front vezetőjét, Jean-Marie le Pen-t, mert egy beszédében történelmi szempontból „részletkérdésnek” minősítette, voltak-e gázkamrák a fasiszta megsemmisítő táborokban. A jobboldali politikus ellen ekkor tíz különböző társadalmi szervezet indított közösen pert, köztük a volt deportáltak szervezete, valamint több, a fajűldözés és az antiszemitizmus ellen küzdő szervezet. Az első fokú bíróság csupán jelképes büntetést szabott ki a múlt évben: akkor csak azt írta elő, hogy Le Pennek egy-egy frankot kell kifizetnie a felperes szervezetek mindegyikének. Ezt most igen jelentősen súlyosbították a fellebbezési tárgyaláson: kilenc szervezetnek egyenként százezer frankot kell kifizetnie, a tízedik csak jelképesen részesül elégtételben, tíz frankot kap.

KUVAIT SÜRÜ FÜSTJE. A kuvaiti olajkutak egy hónapja elerőlti felgyújtása óta hétfőn minden eddiginél sűrűbb füsttéreg borította be Kuvaitváros légtérét. A korábbi napok kedvező széljárása megfordult, így a füst miatt mindössze 500 méterre lehet ellátni. A Nap csak sápadt gölyvönként látszik a szürke égen, ezért az autók napkal is fényszórót kell használniuk. A levegő hőmérséklete az ilyenkor szokásosnak a felére 15 fokra esett vissza. A helyi lakosok közül aki csak teheti, nem hajtja el lakását. Ennek ellenére nagyon sokan szenvednek légzőszervi megbetegedésekben, illetve szív- és keringési nehézségekkel küdenek.

KÉT KORMÁNYPÁRT BUKARESTBEN? Rövidesen két Nemzeti Megmentési Front lesz Romániában. A vezető politikai párt kétnapos értekezletét követően ugyanis a testület volt propaganda- és sajtótükra, Velicu Radina közölte: a balközép egy csoportja kilép az NMF-ből, és Szociáldemokrata Nemzeti Megmentési Front néven új politikai pártot alapít meg. Az új politikai csoport a következő napokban fordul bejegyzési kérelmével a bukaresti törvényszékhez.

NÉPSZAVAZÁSI EREDMÉNYEK. Ukrajnában még kétséges, hogy a köztársaság lakossága a szövetségi rendszer fenntartása mellett foglalt-e állást. A helyi szavazási bizottság vezetője hétfőn a televízióknak elmondta, hogy Kijevben a szavazóknak mindössze 44,6 százaléka szavazott igennel a szövetség jövőjére. Az illetékes mindazonáltal reményét fejezte ki, hogy Ukrajna más körzeteiben, ahonnan végleges adatok még nem állnak rendelkezésre, az igen szavazatok aránya meghaladja az 50 százalékot. A szövetséges köztársaságoknak a Szovjetunióból történő ki lépéséhez a szovjet törvények szerint kétharmados szavazati többség szükséges. Moszkvában — Gorbacsov államfő szempontjából szintén nem túl kedvezően — a szavazóknak mindössze 50,2 százaléka szavazott igennel a szövetségre, ami nagyon halvány támogatást jelent csupán.

UNGVAR: IGEN. Kárpátalján már vasárnap ismertté vált az aznapi népszavazás és közvélemény-kutatás eredménye. A lakosság a vártnál is nagyobb aktivitást tanúsított, hiszen a szavazásra jogosultaknak több mint a 80 százaléka járult az urnákhoz. A népszavazásban részt vett csaknem 694 ezer ember közül 416 ezer 456-an igennel válaszoltak arra a kérdésre, hogy szükségesnek tartják-e a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének, mint az egyenjogú szuverén köztársaságok olyan megújított föderációjának a fenntartását, melyben nemzetiségre való tekintet nélkül, teljes mértékben garantálják az emberek jogait és szabadságjogait. Még többen, 480 ezer 519-en mondtak igent a népszavazással párhuzamosan megjejtett közvélemény-kutatás azon kérdésére, hogy a szovjet szuverén államok szövetségében maradjon-e Ukrajna.

HAVEL ÁLLAMSZÖVETSÉGET SZERETNE. Václav Havel elnök „meg van győződve arról, hogy Csehszlovákiának államszövetségnek kell maradnia, és nem két részre oszlania” — mondotta a csehszlovák elnök hétfőn, a luxemburgi parlamentben. A hivatalos luxemburgi látogatáson levő Havel kijelentette: egy esetleges szétválás óriási gazdasági károkat okozna a két országnak, mivel a cseh vállalatok 60 százaléka szerződéseket és különböző programokat kötődik a szlovákiai cégekhez. A Cseh és Szlovák Köztársaság elnöke kijelentette, hogy szeretné, ha országa 2000-ig az Európai Közösség teljes jogú tagjává válnék.

NIXON MOSZKVÁBAN. A szovjet belpolitikai helyzet tanulmányozására hétfőn Moszkvába érkezett Richard Nixon, az Egyesült Államok volt elnöke. Nixon, aki az egyik szovjet politikatudományi intézet meghívásának tesz eleget, a szovjet tévének elmondta, hogy hetedszer jár a Szovjetunióban, s leginkább az érdekli, hogy legutolsón, 1986-os látogatása óta milyen változások történtek az országban. Közölte, hogy az Egyesült Államokba visszatérve, részletesen beszámol tapasztalatairól George Bush elnöknek.